

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 5584-06 כליפזדא נ' שופר סל דיל בע"מ ואח'

בפני כב' השופט נחום שטרנליכט

בעניין: יפה כליפזדא

התובעת

ע"י ב"כ עו"ד בעז אלקלעי

נ ג ד

1. שופרסל דיל בע"מ

2. כלל חברה לביטוח בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד יצחק שיבובסקי

3. ש.א.ס. חברה לנקיון בע"מ

4. מגדל חברה לביטוח בע"מ

הנתבעות

ע"י ב"כ עו"ד ירון בן אפרים

נ ג ד

1. ש.א.ס. חברה לנקיון בע"מ

2. דור 2000 (1988) אחזקה וכח אדם בע"מ

3. מגדל חברה לביטוח בע"מ

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 5584-06 כליפזדא נ' שופר סל דיל בע"מ ואח'

צד ג'

ע"י ב"כ עו"ד ירון בן אפרים

פסק דין

פתח דבר

התביעה המונחת בפני הינה תביעה לתשלום פיצויים בגין נזק גוף, שנגרם לתובעת בעטייה של תאונה, שארעה לה, בעת שערכה קניות בסניף הנתבעת 1 בחולון (להלן - החנות).

התביעה הוגשה נגד הנתבעת 1, בעלים ומנהלת של החנות, נגד נתבעת 3, מי שסיפקה את שירותי הנקיון לחנות בהתאם להסכם שנערך בינה ובין הנתבעת 1, ונגד נתבעות 2 ו-4 נתבעו, מבטחות של הנתבעות 1 ו-3 בהתאמה.

טענות הצדדים

טענות התובעת

התובעת - ילידת 1953 – טוענת, שביום 21.7.05 ערכה קניות יחד עם בעלה (להלן - **מר כליפזדא**) בסופר.

לטענת התובעת, תוך כדי הליכה בחנות, סמוך למחלקת הירקות, היא מעדה והחליקה, וזאת בשל פסולת שהיתה מושלכת על הרצפה, ככל הנראה עגבניה (להלן - **התאונה**). כתוצאה מההחלקה התובעת נחבלה בברכה השמאלית. בבית החולים אליו פונתה התובעת, אובחן כי לתובעת נגרם שבר בפיקת הברך. התובעת אושפזה, נותחה ורגלה גובסה. לאחר שיחרורה מבית החולים נזקקה התובעת, בין השאר, לטיפול פיזיותרפיה, והיתה במעקב במרפאה אורטופדית. במהלך חודש אפריל 2006, בשל כאבים בברך, התובעת אושפזה ונותחה בשנית.

התובעת טוענת, כי על הנתבעות לפצותה בגין נזקי התאונה. לטענתה, על הנתבעות מוטל הנטל להוכיח, שלא התרשלו, וזאת מכח הוראות סעיפים 41 ו-38 לפקודת הנזיקין (נוסח חדש) (להלן – **הפקודה**). מבלי לפגוע באמור לעיל, התובעת טוענת כי הנתבעות התרשלו, משלא דאגו לנקיון החנות בצורה סבירה, לא דאגו להציב שלטים

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 5584-06 כליפזדא נ' שופר סל דיל בע"מ ואח'

1 או להזהיר את התובעת מפני הפסולת שהיתה על הרצפה, לא איפשרו מעבר בטוח
2 בחנות ולא תיחזקו את המקום בצורה ראויה.

3
4 לטענת התובעת, הנתבעת 1 אחראית לנזקיה, בהיותה בעלת המקרקעין או המחזיקה
5 בהם. הנתבעת 3 אחראית גם היא לנזקי התובעת, כמי שהיתה אחראית לנקיון החנות
6 ושימשה בענין זה כשלוחה של הנתבעת 1.

טענות הנתבעות 1-2

7
8 הנתבעות 1-2 מכחישות את התרחשות התאונה.

9
10
11 לטענת הנתבעות 1-2, אין להפוך את נטל הראיה, ועל התובעת להוכיח את תביעתה.

12
13 עוד טוענות הנתבעות 1-2, כי הן לא התרשלו. הנתבעת 1 עשתה כל שביכולתה ליצור
14 סביבה בטיחותית ונעימה לאורחי החנות. זאת בעיקר באמצעות שכירת שירותי
15 הנתבעת 3, שהציגה עצמה כבעלת מקצוע מוכרת ומיומנת בתחומי אחזקה ונקיון.
16 לטענת הנתבעת 1, מששכרה את שירותי הנתבעת 3, פעלה על פי סטנדרט התנהגות
17 סביר ומקובל.

18
19 מוסיפה הנתבעת 1 וטוענת, כי ממילא לא היה ביכולתה לצפות את התרחשות
20 התאונה.

21
22 לטענת הנתבעות 1-2, התאונה ארעה עקב רשלנותה הבלעדית של התובעת, אשר נהגה
23 בחוסר תשומת לב ובחוסר זהירות.

24
25 הנתבעות 1-2 הגישו הודעת צד ג' נגד הנתבעות 3 ו 4 וכנגד צד ג' 2, חברה המשמשת
26 גם היא, כקבלן עבודות נקיון. הנתבעות 1-2 טוענות, שצדדי ג' התחייבו לבצע עבודות
27 נקיון בחנות בהתאם להסכם למתן שירותי נקיון שנחתם עמן ביום 1.4.04. לטענת
28 הנתבעות 1-2 צדדי ג' לא דאגו לנקיון החנות באופן סביר, לא הכשירו עובדי נקיון
29 מקצועיים, לא פינו מהחנות פסולת ומכשולים כנדרש ולא נקטו בכל אמצעי הזהירות
30 כדי למנוע את התרחשות התאונה.

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 5584-06 כליפזדא נ' שופר סל דיל בע"מ ואח'

1

2

טענות הנתבעות 3-4

3

גם הנתבעות 3-4 דן מכחישות את עצם התרחשות התאונה.

4

5 טענה חלופית המועלית על ידי הנתבעות 3-4, האחריות לתאונה, שעצם התרחשותה

6 מוכחשת, רובצת על כתפי התובעת עצמה שבחוסר זהירותה גרמה להתרחשותה.

7

8 בכל הנוגע להודעת צד ג', הנתבעות 3-4 בצוותא עם צד ג' חוזרות על כל האמור בכתב

9 ההגנה וטוענות, שצד ג' לא הפר חיוב מחיוביו. אשר לצד ג' 2 - צד זה כלל לא עסק

10 בנקיון החנות במועד התאונה. הנתבעות חוזרות וטוענות, כי האחריות לתאונה רובצת

11 על כתפי התובעת ו/או על כתפי הנתבעות 1 ו-2.

12

13

דיון והכרעה

14

אופן התרחשות התאונה

15 מטענות הצדדים עולה, כי בין הצדדים נטושה מחלוקת באשר לעצם התרחשות

16 התאונה. התובעת דבקה בגירסתה, ולפיה החליקה על עגבניה, בעוד הנתבעות

17 מכחישות את עצם קרות הארוע. כך למשל, מר ששון קלימי, המשמש כמנכ"ל

18 הנתבעת 3, העיד כי כלל אינו מודע לארוע ומבחינתו "הוא לא קיים" (עמ' 28

19 לפרוטוקול, שורה 13).

20

21 כלל מושרש וידוע היטב הינו, "המוציא מחברו - עליו הראיה". בע"פ 28/49, זרקא נ'

22

היועץ המשפטי, פד"י ד(1)522,504, נאמר.

23

24 "כלל אוניברסאלי הוא, כי בעל דין הטוען טענה מסוימת החשובה

25 לעמדתו במשפט - בין טענה חיובית ובין שלילית - עליו הראיה. אדם

26 התובע בחזרה סכום כסף שהלווה, עליו להוכיח את מתן ההלוואה;

27 בעל הבית הטוען שהדייר לא מילא את הבטחתו בדבר בדיק בית צריך

28 לשכנע את בית המשפט בדבר חוסר פעולת הדייר בנידון התיקונים

29 וכו' ... החוק הוא הקובע על מי חלה החובה האמורה. חובה זו -

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 5584-06 כליפזדא נ' שופר סל דיל בע"מ ואח'

1 ונכנה אותה בשם 'חובת הראיה' ... היא היא החובה העיקרית
2 במשפט".

3
4 הדבר יס צוטטו בספרו של המלומד י.קדמי, **על הראיות**, חלק רביעי, תש"ע-2009, עמ'
5 1723-1724.

6
7 על התובעת מוטל, איפוא, הנטל להוכיח את עצם התרחשות התאונה.

8
9 בסעיף 2 לתצהיר עדותה התובעת מתארת את שארע לה, לטענתה, כדלקמן:

10
11 "ביום 21.7.05 עשיתי קניות ביחד עם בעלי בשופר סל דיל בחולון.
12 במהלך ההליכה בסופר, במעבר הראשי של הסופר המצוי בסמוך
13 למחלקת הירקות, מעדתי על עגבניה שהייתה מוטלת במעבר
14 וכתוצאה מכך נפלתי ונחבלתי באורח קשה בברכי השמאלית".

15
16 בעדותה בבית המשפט (עמ' 12 לפרוטוקול, שורות 25-27), חזרה התובעת על גירסתה
17 זו באומרה:

18
19 "אחרי שנפלתי החלקתי על רגל ימין ונפלתי על רגל שמאל, על ברך
20 שמאל. כמו כל אדם הסתכלתי לראות איך החלקתי וראיתי בכף
21 הנעל שלי את קליפות העגבניה ואת השובל שהשאיר המיץ של
22 העגבניה. הרגל הימנית החליקה קדימה והשמאלית עם כל הכובד
23 שלי היתה על ברך שמאל".

24
25 לאורך כל עדותה התובעת חוזרת ומתארת, שלאחר שהחליקה, הבחינה בשאריות
26 העגבניה על הרצפה ובמיץ שנזל ממנה. כך למשל התובעת העידה (עמ' 6 לפרוטוקול,
27 שורות 23-24):

28
29 "ש. באותו רגע שזה קרה לא עניין אותך למה החלקת? לא ביררת
30 בסופר, נכון?"

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 5584-06 כליפזדא נ' שופר סל דיל בע"מ ואח'

1 ת. ראיתי את הרצפה רטובה מתחת לרגל שלי. כשהייתי על הרצפה
2 ראיתי קליפה של עגבניה. ראיתי את שביל ההחלקה".

3
4 ראה גם עדותה של התובעת בהמשך (עמ' 8 לפרוטוקול, שורות 24-33):

5
6 "ש. אולי זה נדבק לך במקום אחר?

7 ת. לא נכון. ראיתי את שובל הרדיפות של העגבניה. שעתיים הייתי
8 בשופרסל".

9
10 לאחר שעיינתי היטב בעדותה של התובעת נוכחתי, כי באשר לאופן נפילתה לא נתגלו
11 סתירות בעדותה. העדות היתה קוהרנטית ועקבית. התובעת הציגה גירסה לפיה
12 החליקה ולאחר שמעדה הבחינה בעגבניה שנדבקה לסולית הנעל שלה. התובעת חזרה
13 על גרסה זו לאורך כל עדותה ללא שהתגלו סתירות כלשהן.

14
15 תימוכין לגירסתה של התובעת בדבר אופן התרחשות התאונה, ניתן למצוא בעדות
16 בעלה של התובעת, מר כליפזאדא. אמנם ברגע בו החליקה התובעת היה מר כליפזאדא
17 במקום אחר בחנות, ולא עמד ליד התובעת, כך שלא ראה את התאונה בעת
18 התרחשותה (סעיף 2 לתצהירו של מר כליפזאדא; עמ' 13 לפרוטוקול, שורה 3). יחד עם
19 זאת, מר כליפזאדא הוזעק טלפונית על ידי התובעת מיד לאחר שמעדה. על כך העידו
20 הן התובעת והן מר כליפזאדא (עמ' 6 לפרוטוקול שורה 29; עמ' 13 לפרוטוקול, שורה
21 3). בעדותו (עמ' 14 לפרוטוקול, שורות 30-32; עמ' 15 לפרוטוקול, שורות 1-2) מתאר
22 מר כליפזאדא כיצד הגיע למקום התאונה, שמע מעובדים אודות סיבת מעידתה של
23 אשתו, ואף ראה בעיניו את שאריות העגבניה המעוכה על הרצפה:

24
25 "עצם העובדה שנחקק לי במוח שבגלל העגבניה היא החליקה. זה
26 טראומטי וזה נחקק במוח. העובדים דיברו על כך שנפלה מעגבניה.
27 אף אחד לא סיפר לי משהו אחר. ראיתי שאריות של עגבניות על
28 הרצפה ושמעתי ממנה ומהעובדים שהיא החליקה על עגבניה. לא
29 חיפשתי סיבה אחרת. ראיתי שאריות של עגבניה על הרצפה. ראיתי

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 5584-06 כליפזאדא נ' שופר סל דיל בע"מ ואח'

1 סימנים של עגבניה. כשאתה דורך על העגבניה היא לא נראית
2 שלמה".

3
4 בהמשך עדותו הוסיף מר כליפזאדא ואמר (עמ' 15 לפרוטוקול, שורות 14-9):

5
6 "ת. ראיתי כתם של עגבניה ושמעתי ממנה ומהעובדים שהיא
7 החליקה על עגבניה. זה מה שאמרו לי.

8 ש. איזה מרחק היא היתה מהעגבניה?

9 ת. חצי מטר. לא שמת לי לב. לא יודע.

10 ש. אתה רואה את זה רחוק ואתה אומר שזה מזה?

11 ת. אחרי שבע שנים אני לא יודע אם זה היה במרחק של חצי מטר או

12 מטר. זה משהו שאמרו לי. אתה מחבר אחד ועוד אחד. ראיתי עגבניה

13 מעוכה על הרצפה והיא אמרה לי וגם העובדים וזהו".

14
15 אכן, בהיותו של מר כליפזאדא בעלה של התובעת, יש לראות בו עד מעונין וכמי שיש

16 לו נגיעה אישית להליך המשפטי ותוצאותיו. יחד עם זאת, אין בעובדה זו כדי לפסול

17 את עדותו של מר כליפזאדא או לפגוע מראש במהימנותו. כך נאמר בענין זה בע"א

18 496/89, אל קאלאב ואח' נ' אוניברסיטת בן גוריון בנגב, פד"י מה(4)343, 348, נאמר

19 בענין זה:

20
21 "דבריו של שופט בית המשפט המחוזי אינם מקובלים עלי. קביעתו

22 כי 'בדרך כלל נוטה בית המשפט לייחס אמון לעדים שאין להם

23 אינטרס בתוצאות המשפט כגון: פקחי רשות שמורות הטבע ... אין

24 בה כדי לקבוע מסמרות. נכון הוא, כי בית המשפט ייטה להאמין לעד

25 'לא מעונין', אך אל לו לשופט לצאת מנקודת הנחה כזו, שיהיה בה

26 כדי ליתר את המשקל הניתן לשיקול דעתו של שופט הערכאה

27 הראשונה בקביעת האמון שייחס לעדות אחת על פני אחרת ... עדותו

28 של צד מעונין אינה בהכרח שקר, כשם שעדותו של צד לא מעונין

29 איננה בהכרח אמת. תפקידו של השופט השומע אותם הוא לקבוע

30 במי מהם יש לתת אמון, וכך עשה שופט השלום המלומד".

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 5584-06 כליפזאדא נ' שופר סל דיל בע"מ ואח'

1
2 מר כליפזאדה חזר שוב ושוב בעדותו על כך שראה בסמוך למקום נפילתה של התובעת
3 את העגבניה וכתמיה על הרצפה. עדותו של מר כליפזאדה בענין זה היתה עקבית.
4 דווקא העובדה שמר כליפזאדה סיפר בגילוי לב, שטרם הנסיעה לבית החולים עלו
5 הביתה להעלות את המצרכים שקנו קודם לכן בחנות (עמ' 14 לפרוטוקול, שורות 2-1 ;
6 עמ' 13 לפרוטוקול שורות 31-30), יש בה כדי להעיד על הגינות ויושרה בסיפור מלוא
7 פרטי הארוע כפי שזה התרחש בפועל, מבלי לנסות ולהסתיר פרטים היכולים,
8 לכאורה, להטיל ספק באמינות העדות. אני מוצא, איפוא, כי יש בעדותו של מר
9 כליפזאדה כדי לתמוך בגירסתה של התובעת בכל הנוגע להתרחשות התאונה.
10
11 תימוכין לגירסת התובעת בדבר אופן התרחשות התאונה, ניתן למצוא גם בדו"ח
12 תאונה, נספח א לתצהיר עדותה של התובעת (להלן - הדו"ח). לטענת התובעת את
13 הדו"ח מילאה אחראית המשמרת/המנהלת התורנית מטעם הנתבעת 1 מיד לאחר
14 התאונה. בכותרת הדו"ח נרשם: "הודעה על תאונה (ללקוח או לרכוש)". בדו"ח מצוין
15 הסניף הרלוונטי, ופרטיה האישיים של התובעת. בתאור נסיבות התאונה נכתב:
16 "לקוחה עברה במחלקת ירקות החליקה על העגבניה שהיתה ברצפה ונפלה על ברך
17 שמאל". בתאור הפגיעה נרשם: "פצע יבש בברך שמאל, כאבים בברך". אכן, בצדו
18 הימני העליון של הדו"ח מודפס "משגב ירושלים בע"מ" מבלי שיש איזכור להיותו של
19 הדו"ח קשור לנתבעת 1 או לנתבעת 3. עם זאת, מר שלמה ארגס, המשמש כמנהל
20 הרכש והשירותים של הנתבעת 1 מאז דצמבר 2001 (להלן - מר ארגס), אישר בעדותו,
21 כי המדובר במסמך של הנתבעת 1 (עמ' 20 לפרוטוקול, שורה 30). אכן מעיון בדו"ח
22 עולה, כי הוא לא חתום על ידי מי מעובדי הנתבעת. יחד עם זאת, אין בכך כדי לגרוע
23 מאמינות הדו"ח וומשקלו הראייתי. אם אין מדובר בדו"ח אוטנטי, הכיצד הגיע
24 מסמך זה לידיה של התובעת?! התובעת העידה בבית המשפט, כי המדובר בדו"ח
25 שנערך על ידי המנהלת התורנית שנקראה למקום מיד לאחר נפילתה (סעיף 3 לתצהיר
26 עדותה של התובעת; עמ' 5 לפרוטוקול, שורות 17-22). התובעת העידה בתוקף כי לא
27 המציאה את הדו"ח האמור וכי לא חשבה שמישהו יטיל בו ספק (עמ' 6 לפקוטוקול,
28 שורות 8-11). גם מר כליפזאדה העיד אודות אותה מנהלת, שניגשה לתובעת ו"שאלה
29 שאלות" (עמ' 13 לפרוטוקול, שורות 19-21; שורה 25). לדידי, אין לצפות, כי ברגעים
30 שכאלה, עת סובל הנפגע מכאבים בברכו, ידאג הנפגע או קרובו ליטול את פרטי רושם

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 5584-06 כליפזדא נ' שופר סל דיל בע"מ ואח'

1 הדו"ח. המדובר בהדיוטות, שאינם מצויים ברזי עולם המשפט. מטבע הדברים,
2 המדובר בסיטואציה מדאיגה ורגישה, ודרישה מעין זו מאדם שהינו הדיוט בכל הנוגע
3 לעולם המשפט הינה למעלה מן הדרוש בנסיבות שכאלה. ברי כי כל מעייניו של הנפגע
4 או קרובו נתונים אותה עת לשלומם ובריאותו של הנפגע ולא לאיסוף פרטי עדים
5 לארוע. מה גם, שמדובר בעדה הנמצאת בשליטת הנתבעת 1. ככל שהנתבעת 1 ביקשה
6 להפריך את אמיתות הדו"ח היתה יכולה לעשות כן באמצעות עד מטעמה, שאותו
7 יכולה היתה לאתר ולהעיד בנקל.

8
9 נראה בי בדבריו של מר ארגס עצמו יש כדי להוות "מכה בפטיש" להוכחת אמינות
10 הדו"ח והיותו אוטנטי. מר אגס אמר בעדותו:

11
12 "גם אם אין חתימה, אני חושב שצריך לקבל את זה אם זה קיים"
13 (עמ' 23 לפרוטוקול, שורה 21).

14
15 בטופס חדר המיון אליו פנתה התובעת, מוצג ת/1, נאמר: "בת 52 פנתה עקב חבלה
16 בברך". במחלקה האורטופדית שם אושפזה התובעת נכתב: "החליקה, חבלה בברך
17 השמאלית". לא נעלמה מעיני העובדה, כי באחד ממסמכי האשפוז במחלקה, בתאריך
18 22.7.05 נכתב: "החליקה בביתה מקליפת עגבניה ושברה את הפטלה". עם זאת,
19 הפרטים נכתבו בשעה 04:00 לפנות בוקר. התובעת הסבירה בבית המשפט, כי באותה
20 עת ישנה טרם הניתוח, שהיה צפוי לה, והיתה נתונה אותה עת תחת השפעת תרופות
21 רבות (עמ' 7 לפרוטוקול, שורות 24-26). המדובר, איפוא, בפרטים שנרשמו על ידי
22 אחות המשמרת, שלא מפי התובעת ישירות. לא מן הנמנע, כי אותה אחות לא היתה
23 בקיאה בפרטי הארוע עצמו וסברה לתומה, שהתובעת החליקה בביתה. לראיה,
24 בטופס ההפניה לשירותי עבודה סוציאלית נכתב: "התאשפזה לאחר שנפלה בסופר".
25 בנסיבות אלה, אינני סבור כי בדברים שנרשמו על ידי אותה אחות - ובהם בלבד - יש
26 כדי להשמיט את הקרקע תחת גירסת התובעת בדבר החלקתה בחנות, גירסה
27 הנתמכת, בראש ובראשונה, על ידי האמור בדו"ח, כמפורט לעיל.

28
29 מהנימוקים שפורטו לעיל, נחה דעתי כי התובעת עמדה בנטל והוכיחה שהחליקה
30 באותו יום בחנות, על עגבניה.

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 5584-06 כליפזדא נ' שופר סל דיל בע"מ ואח'

1

2

אחריות לתאונה

3 עצם החלקתה של התובעת בחנות - היא לכשעצמה - עדיין אינה מקימה אחריות.

4 נותר לבחון, האם הנתבעות או מי מהן נהגו ברשלנות, כך שיש לחייבן בפיצוי התובעת

5 על נזקיה.

6

7 לעולת הרשלנות, הקבועה בסעיף 35 לפקודה, מספר יסודות: קיומה של חובת

8 זהירות - מושגית וקונקרטי, הפרת חובת הזהירות, קיומו של נזק וקשר סיבתי בין

9 הפרת החובה לנזק שנגרם. ראה ע"א 145/80, ועקנין נ' המועצה המקומית בית שמש,

10

פד"י לז(1)113.

11

12 אשר לחובת הזהירות המושגית, המוטלת על הנתבעת 1, נראה כי אין עוד מחלוקת

13 בדבר קיומה של חובת זהירות מושגית של בעל מקרקעין כלפי המבקרים בהם, בין

14 אם החזיק הבעלים במקרקעין ובין אם לאו, היינו, גם אם מסר את החזקה בהם

15 לאחר. הדברים קבועים במפורש בהוראת סעיף 36 לפקודה, שם נאמר:

16

17 "החובה האמורה בסעיף 35 מוטלת כלפי כל אדם וכלפי בעל כל נכס,

18 כל אימת שאדם סביר צריך היה באותן נסיבות לראות מראש שהם

19 עלולים במהלכם הרגיל של דברים להיפגע ממעשה או מחדל

20 המפורשים באותו סעיף".

21

22 המסקנה בדבר קיומה של חובת זהירות מושגית בין בעלי נכס למבקרים בו עולה

23 מפורשות גם מהפסיקה. כך למשל, נאמר בע"א 145/80 הנ"ל, בעמ' 124-125:

24

25 "הבעלות במקרקעין מטילה חובת זהירות מושגית על הבעלים

26 לטובת מבקרים במקרקעין. אין הבעלים והמבקר זרים זה לזה.

27 הבעלות במקרקעין יוצרת זיקה בין הבעלים לבין סיכונים שנוצרו

28 במקרקעין, בתקופה שהמקרקעין היו בשליטתו. הבעלות במקרקעין

29 יוצרת לעתים אפשרות למנוע סיכונים, גם לאחר שהשליטה

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 5584-06 כליפזדא נ' שופר סל דיל בע"מ ואח'

1 נסתיימה. מכאן הצידוק בהטלת חובת זהירות מושגית ביחסים שבין
2 בעלים לבין מבקר במקרקעין".

3
4 במילים אחרות, אף אם הנתבעת 1 מסרה את ביצוע עבודות הנקיון לנתבעת 3 - אין
5 בעובדה זו כשלעצמה כדי לפטור את הנתבעת 1 מקיומה של חובת זהירות מושגית
6 כלפי לקוחות המבקרים בחנות, ובכללם התובעת.

7
8 בת"א(ת"א)181858/02, אור נ' שופרסל בע"מ, לא פורסם, בסעיף 5 לפסק הדין,
9 נאמר:

10
11 "ודוק - אין חולק בדבר קיומה של 'חובת זהירות מושגית' של מחזיק
12 חנות סופרמרקט כלפי הקבוצה אליה משתייכת התובעת, היינו-כלפי
13 הלקוחות";

14
15 בכל הנוגע לנתבעת 3, אשר ביצעה את עבודות הנקיון בחנות מטעמה של הנתבעת 1,
16 נראה כי לא מתעורר כל קושי בקביעת קיומה של חובת זהירות מושגית המוטלת על
17 הנתבעת 3 כלפי לקוחות המגיעים לחנות. חברת נקיון, הנשכרת לשם ביצוע עבודות
18 נקיון במרכז קניות, ובמיוחד כאשר מדובר בחנות לממכר מזון, המשרת קהל רב,
19 יכולה וצריכה לצפות להתרחשותו של נזק, ככל שלא תמלא את תפקידה כהלכה.

20
21 אשר לחובת הזהירות הקונקרטית, הלכה פסוקה הינה, כי חובה זו מתגבשת רק
22 במקום בו מדובר בסיכונים בלתי סבירים. סיכונים אלה, הם אותם סיכונים שהחברה
23 רואה אותם במידת חומרה יתרה, כך שיש לנקוט באמצעי זהירות למניעתם, כפי
24 שנאמר בענין זה בע"א 145/80, הנ"ל בעמ' 126-127:

25
26 "חיי היום-יום מלאים סיכונים, אשר לעתים מתממשים וגורמים
27 נזקים, מבלי שיוצרי הסיכונים יישאו באחריות בנזיקין. הטעם לכך
28 הוא, שאותם סיכונים טבעיים ורגילים הם לפעילות האנוש
29 המקובלת, ובגינם נקבע, כעניין של מדיניות משפטית, כי חובת
30 זהירות קונקרטית אינה מתגבשת. סיכונים אלה סבירים הם, וחיי

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 5584-06 כליפזדא נ' שופר סל דיל בע"מ ואח'

1 חברה מתוקנים לוקחים את קיומם בחשבון. על-כן, מי שמשתמש
2 במתקן ספורט - אם כמשתתף ואם כצופה - עשוי להיפגע מסיכונים,
3 הכרוכים בפעילות ספורטיבית. עד כמה שסיכונים אלה טבעיים הם
4 ורגילים לאותה פעילות, אין בגינם אחריות ... חובת הזהירות
5 הקונקרטית אינה קיימת למניעתו של כל סיכון וסיכון. הדין מבחין
6 בין סיכון סביר לבין סיכון בלתי סביר. רק בגין סיכון בלתי סביר
7 מוטלת חובת זהירות קונקרטית. ומהו סיכון בלתי סביר? הסיכון
8 הבלתי סביר, שבגינו מוטלת חובת זהירות קונקרטית, הוא אותו
9 סיכון, אשר החברה רואה אותו במידת חומרה יתירה, באופן שהיא
10 דורשת כי יינקטו אמצעי זהירות סבירים כדי למנעו".

11
12 בענייננו, התובעת החליקה על עגבניה. האם סכנת החלקה על שאריות מזון בחנות
13 לממכר מזון הינה בבחינת סיכון בלתי סביר?

14
15 בע"א 371/90, **סובחי נ' רכבת ישראל**, פד"י מז(3)345, 350, נאמר:

16
17 "אשר לאיפיונו של גורם ההחלקה: ההלכה מבחינה, לעתים, בין שני
18 אלה: בין נוזל או חומר אחר המצויים באורח טבעי במקום
19 ההחלקה, לבין חומר שמציאותו 'אינה טבעית' במקום ההחלקה,
20 וכמוהו חומר שמציאותו הינה, אמנם, 'טבעית' במקום ההחלקה, אך
21 טיבו הוא כזה שההלכה רואה צורך להטיל בעניינו חובה לנקוט
22 אמצעים מיוחדים לשם הקטנת סכנתה של החלקה. במקום שמדובר
23 בחומר שהוא 'טבעי' במקום ההחלקה, נטיית ההלכה היא לסווגו
24 כ'סכנה רגילה' ('סכנה סבירה', 'סכנה צפויה') - לאמור: סכנה
25 שאדם סביר עומד עליה מעצמו גם אם אין הוא מוזהר עליה -
26 ולהקנות פטור בגינה למעביד (ולבעל חצרים). כך, למשל, דין מים או
27 אף מי סבון בבית מרחץ ... ואשר לחומר ש'אינו טבעי', או חומר
28 שחייבים לנקוט בעניינו אמצעים מיוחדים: כך דינו של שמן על
29 רצפת מטבח (פרשת מלון רמדה שלום), או שומן על רצפת איטליז:

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 5584-06 כליפזדא נ' שופר סל דיל בע"מ ואח'

1 ע"א 214/61 וולטר נ' פייזר , וכך דינם של סבון, שמנים וחומרים
2 דומים אחרים על רצפת אולם ייצור בבית חרושת: ע"א 417/75 בן
3 דוד נ' מפעלי טקסטיל כרדנא בע"מ".

4
5 מקומה הטבעי של עגבניה בסופרמרקט הינו על דוכן המכירה ולא על הרצפה.
6 הימצאות שיירי מזון על רצפת החנות, ובכלל זה פירות וירקות, הינו סיכון בלתי סביר
7 אשר ראוי לנקוט אמצעי זהירות לשם מניעתו. גם אם טבעי הדבר, ששאריות מזון או
8 ירקות למיניהם יפלו על רצפתה של חנות לממכר מזון, הרי שמדובר בסיכונים, שיש
9 לנקוט אמצעים לסילוקם, וזאת לנוכח הסיכון הטמון בהשאתם על רצפת אותה
10 חנות. יש לקחת בחשבון את העובדה, שאנשים רבים מבקרים בחנויות מעין אלו,
11 חלקם ילדים וחלקם קשישים, שיכולת הזהירות שלהם מוגבלת יותר. הן הנתבעת 1 -
12 כבעלת החנות והמחזיקה בה, והן הנתבעת 3 - כמי שהופקדה על נקיון החנות מטעמה
13 של הנתבעת 1, יכולות וצריכות לצפות, כי במידה ולא יינקטו אמצעי זהירות שיבטיחו
14 את נקיון הרצפה, עלולים לקוחות החנות להחליק ולהפגע. לפיכך, מתגבשת בנסיבות
15 המקרה גם חובת הזהירות קונקרטיית.

16
17 אך לא די בהתגבשות חובת הזהירות כדי להטיל אחריות לפתחן של הנתבעות. יש
18 לבחון האם במקרה דנן, אכן הפרו הנתבעות או מי מהן חובה זו. בענין זה נאמר
19 בע"א(ת"א)1644/03, שרה נ' השקם בע"מ, לא פורסם, בסעיף 6(ד) לפסק הדין:

20
21 "למעלה מן הצורך נוסיף, כי גם אם היתה המערערת מוכיחה שאכן
22 נמצאה שקית ניילון במקום, ושנפילתה נגרמה כתוצאה מקיומה של
23 אותה שקית, לא היה בעובדה זו, כשלעצמה, כדי להביא למסקנה
24 שקיימת רשלנות של השק"ם, במקרה הנדון. עדיין היה צורך
25 בבדיקה עובדתית ומשפטית של השאלה האם הופרה חובת הזהירות
26 הקונקרטיית במקרה דנן, בהתחשב במהות המקום בו נפלה
27 המערערת, באמצעי הזהירות המקובלים בו ובעובדה שהמערערת
28 עובדת שם ובהשלכות עובדה זו".

29

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 5584-06 כליפזדא נ' שופר סל דיל בע"מ ואח'

1 אקדים ואומר, כי אין מקום להעברת נטל הראיה לכתפי הנתבעות להוכיח שנקטו את
2 מלוא אמצעי הזהירות, כטענת התובעת. התובעת יודעת להצביע על הגורם שהביא
3 לנפילה, העגבניה עליה החליקה. בנסיבות אלה, אין מקום לתחולת הכלל הקבוע
4 בסעיף 41 לפקודה, החל רק בנסיבות בהן "לתובע לא הייתה ידיעה או לא הייתה לו
5 יכולת לדעת מה היו למעשה הנסיבות שגרמו למקרה אשר הביא לידי הנזק", כאמור
6 בסעיף. כך גם אין כל מקום להעברת נטל הראיה מכח סעיף 38 לפקודה, הן בחובת
7 ראיה לגבי דברים מסוכנים.

8

9 בע"א 241/89, **ישראלפט נ' הינדלי**, פד"י מט(1) 45, 58, נאמר:

10

11 **"בע"א 74/62**, פישמן ואח' נ' היועץ המשפטי ... קבע מ"מ הנשיא
12 אגרנט (כתוארו אז), לאחר סקירה מקיפה של ההלכות האנגליות
13 בנושא, את ההגדרה הבאה לדבר מסוכן, הגדרה אשר משמשת את
14 הפסיקה מאז.. 'אם מחמת תכונותיו המיוחדות של החפץ, כרוך
15 סיכון גדול בשימוש ובטיפול בו למטרה הרגילה שלשמה נועד, כך
16 שענין זה מחייב נקיטת מידה גדולה של זהירות, אזי יהיה מקום
17 לראותו בגדר הדברים שהם מסוכנים 'מטבעם'".

18

19 אין חולק כי נוכח ההגדרה האמורה לעיל, אין לראות בעגבניה בבחינת "דבר מסוכן".
20 אשר על כן, על התובעת נותר הנטל להוכיח את התרשלות הנתבעות, היינו, כי לא
21 ננקטו על ידן אמצעי זהירות סבירים למניעת התאונה.

22

23 לאחר ששמעתי את עדי הנתבעות, באתי לכלל מסקנה, כי לא הוכחה נקיטת פעולות
24 נקיון שוטפות בחנות, לא על ידי הנתבעת 1 ולא על ידי הנתבעת 3, באופן שיספיק לשם
25 עמידה בחובת הזהירות המוטלת על כל אחת מהן, כאמור לעיל.

26

27 אשר לנתבעת 1, מר ארגס העיד, שמחלקת הירקות מקבלת התייחסות גבוהה יותר
28 בהיותה מוקד המתלכלך יותר מהר מן המקומות האחרים בחנות (עמ' 20 לפרוטוקול,
29 שורות 14-15). יחד עם זאת, מר ארגס אינו זוכר מה היתה כמות העובדים בשנת 2005

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 5584-06 כליפזדא נ' שופר סל דיל בע"מ ואח'

1 במחלקת הנקיון בחנות (עמ' 20 לפרוטוקול, שורה 17). מר ארגס טוען, כי לנתבעת 1
2 יש נהלי נקיון מסודרים לרבות תדירות הנקיון של כל דבר - אך הנהלים אינם מצויים
3 ברשותו (עמ' 20 לפרוטוקול, שורות 19-20). מר ארגס העיד, כי הנהלת הנתבעת 1 היא
4 הקובעת את היקף שעות הנקיון, הנחוצות בסניף, ועל פי זה נקבע כמה אנשים דרושים
5 לביצוע העבודה וכמה שעות (עמ' 21 לפרוטוקול, שורות 26-32). למרות זאת, לא
6 הובאה בפני כל עדות ספציפית ביחס לחנות נשוא התביעה דן, שהבהירה כיצד בדיוק
7 התנהל מערך הנקיון בחנות. עדותו של מר ארגס היתה כללית לגמרי. מר ארגס לא ידע
8 להצביע כמה עובדי נקיון הועסקו בחנות במועד התאונה ומה היתה תדירות הנקיון
9 בחנות, בכלל, ובמחלקת הירקות והפירות, בפרט. במצב דברים זה, לא הוכחו על ידי
10 הנתבעת 1 נקיטת פעולות נקיון סבירות, שיש בהן כדי להסיר מעל הנתבעת 1 את
11 האחריות לתאונה.

12
13 אין לקבל את טענת הנתבעת 1, ולפיה יצאה ידי חובתה, משעה ששכרה את שירותי
14 הנתבעת 3 לנקיון החנות. הוכח בפני, כי בידי הנתבעת 1 נותרו השליטה והפיקוח על
15 הנעשה בחנות בכל הקשור לנקיונה. מר ארגס העיד במפורש (עמ' 21 לפרוטוקול,
16 שורות 26-32):

17
18 "ש. אני מבין שלמעשה היקף מסגרת שעות הנקיון בסניף זה ההיקף

19 שנקבע בסניף עצמו.

20 ת. הנהלת הסופר.

21 ש. היא קובעת את שעות הנקיון בסניף ולפיהן נקבעות כמה אנשים

22 וכמה שעות.

23 ת. בהחלט.

24 ש. אתם קובעים אם הנקיון יהיה מאוד משמעותי ליותר שעות או

25 פחות שעות והנקיון יהיה מצומצם יותר.

26 ת. נכון"

27

28 גם מר ששון קלימי, המשמש כמנכ"ל הנתבעת 3 (להלן - מר קלימי), העיד (עמ' 24

29 לפרוטוקול, שורה 33 - עמ' 25 לפרוטוקול, שורה 1), שהנתבעת 1 היא הקובעת את

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 5584-06 כליפזדא נ' שופר סל דיל בע"מ ואח'

1 מספר עובדי הנקיון שיוצבו בחנות. עוד העיד מר קלימי (עמ' 24 לפרוטוקול,
2 שורות 14-15), כי לנתבעת 3 אין אחראי בטיחות מטעמה אלא במקום יש מנהל סניף.
3
4 זאת ועוד. בהסכם שירותי הנקיון שצורף כנספח א לתצהיר עדותו של מר ארגס,
5 בסעיף 50 להסכם, נאמר:

6
7 "מבלי לגרוע מהתחייבויות הקבלן על פי הסכם זה, מתחייב הקבלן
8 לציית להוראות מנהלי סניפי הלקוח בנושא דרך ביצוע שירותי
9 הנקיון".

10
11 מסקנת הדברים הינה, כי הנתבעת 1 הותירה בידיה את מלוא ניהול מערך הנקיון כמו
12 גם את השליטה והפיקוח על הנתבעת 3 וסדרי עבודתה. הנתבעת 1 אינה יכולה,
13 איפוא, לפטור עצמה מאחריות לתאונה בטענה, כי יצאה ידי חובתה משעה שמסרה
14 את ביצוע עבודות הנקיון לנתבעת 3. בענין זה, נאמר בת"א(ת"א)47658/05, **יהודית נ' א.ד.א חברת שמירה, אבטחה, נקיון וכ"א בע"מ**, לא פורסם, בסעיף 13 לפסק הדין:

15
16
17 "מחזיק במקרקעין חב חובת זהירות מושגית כלפי המבקרים בהם.
18 אני סבורה שאף חברת ניקיון המופקדת מטעם המחזיק במקרקעין,
19 על ניקיונם, חבה בחובת זהירות מושגית כלפי המבקרים. יודגש כי
20 במקרה שלפני אין מדובר בהעברת האחריות לניקיון כליל אל כתפי
21 חברת הניקיון, אלא כפי עדויות סגנית מנהל הסניף ומנכ"ל חברת
22 הניקיון גם יחד, האחריות הפיסית הינה על שני הגורמים הללו,
23 כאשר עובדי חברת הניקיון, נתונים בעת העבודה להפעלה באמצעות
24 עובדי הסניף, מעבר להוראות העבודה שהם מקבלים ממעסיקתם".

25
26 אכן, ברי כי רצפת חנות אינה משטח סטרילי. לא ניתן לצפות כי בכל רגע ורגע הרצפה
27 תהיה מבריקה ונטולת כל לכלוך או פסולת. מטבע הדברים, במקום בו ישנו מזון וקהל
28 רב אין זה חריג שהרצפה תתלכלך מדי פעם במהלך היום. יחד עם זאת, לו הנתבעת 1
29 היתה מוכיחה, כי נקטה פעולות סבירות לנקיון החנות, היתה יוצאת ידי חובתה.
30 משלא עשתה כן, אין לפטור אותה מאחריות.

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 06-5584 כליפזדא נ' שופר סל דיל בע"מ ואח'

1

2

בת"א(ת"א)47658/05 הנ"ל, בסעיף 16 לפסק הדין, נאמר:

3

4

"מקובלת עלי טענת הנתבעות כי רצפת הסניף אינה 'משטח סטרילי

5

ולא ניתן לצפות נורמטיבית, כי תהיה נקייה לחלוטין בכל עת. לו היו

6

הנתבעות מראות כי קיימו פיקוח, הן על עובדי חברת הניקיון והן על

7

משטחי הסניף עצמו, מדי זמן קצוב בעת פתיחת הסניף לקהל או כי

8

אכן עובד חברת הניקיון הסתובב כל העת בסניף [ולא נשלח לעבוד

9

בחוץ, ...] ובדק היווצרות מפגעים והסרתם, הייתי מוכנה לקבוע כי

10

הנתבעות יצאו ידי חובתן לנקוט באמצעים סבירים למניעת סיכונים

11

והן פטורות מאחריות. לא כך הדברים שהובאו לפניי. לא אוכל

12

לקבוע כי מדובר במפגע 'טרי', לא אוכל לקבוע כי מדובר במפגע

13

שננקטו אמצעים סבירים לגילוי ולהסרתו. הדברים לעיל אמורים

14

הן לגבי הסניף והן לגבי הנהלת חברת הניקיון. הדברים אינם

15

משתנים גם אם נכונה טענת חברת הניקיון כי הסניף הסתפק בשני

16

עובדים מטעמה. על כן אני סבורה כי כל אחת מהנתבעות הפרה

17

חובת זהירות כלפי התובעת והפרה זו גרמה לתאונה ולפגיעות

18

התובעת".

19

20

והדברים יפים גם בענייננו.

21

22

אשר על כן, ומהנימוקים שפרטתי לעיל, באתי לכלל מסקנה, כי הנתבעת 1 התרשלה

23

במילוי חובת הזהירות, שהיתה מוטלת על כתפיה.

24

25

בנוגע לנתבעת 3, מר קלימי העיד, שבמועד הרלוונטי הוצבו בחנות – להערכתו - שישה

26

עובדי נקיון (עמי' 24 לפרוטוקול, שורות 9-10). יחד עם זאת, בהמשך דבריו, העיד מר

27

קלימי:

28

29

"... לצערי העובדים שלנו הוחלפו שאני לא יכול לקבל אינדיקציה מה

30

בדיוק קרה באותו רגע. לאחר שנה עבר המון זמן כדי להבין מה קרה

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 5584-06 כליפזדא נ' שופר סל דיל בע"מ ואח'

- 1 שם. יש תיעוד מי עבד ואיפה בסניף. אין לי תיעוד איפה כל אדם
2 מוצב בסניף. אני בטווח של שנה לא יכול לשחזר תאונה שהיתה"
3 (עמ' 24 לפרוטוקול, שורות 19-22).
4
5 הנתבעת 3 אינה יכולה להצביע, איפוא, על נהלי עבודה ברורים בכלל, ועל שהתרחש
6 במועד התאונה בפרט.
7
8 יתרה מזאת, מר קלימי העיד (עמ' 24 לפרוטוקול, שורות 29-32):
9
10 "ש. שופרסל נותן לכם הוראות ספציפיות לגבי נקיון?
11 ת. אין הוראות ספציפיות ישנה תוכנית עבודה שלצערי היא לא
12 מתקיימת בפועל בגלל אילוצים (ההדגשה איננה במקור – נ"ש).
13 ש. אילו אילוצים?
14 ת. כח אדם לגודל הסניף".
15
16 מר קלימי מודה בפה מלא שתכנית העבודה, שמן הסתם נועדה למניעת מפגעים
17 ותאונות מסוג זה שבפני, אינה מבוצעת בפועל. נראה כי די בדברים אלה על מנת
18 לקבוע שהנתבעת 3 התרשלה.
19
20 מר קלימי סיפר עוד, כי מתוך שישה עובדי נקיון נשארים בתוך מתחם הקניות שני
21 עובדים בלבד, המכסים את כל שעות העבודה בחנות, באופן שבערך כל שעה נערכת
22 בדיקה, אך גם זאת נעשה בכפוף לאילוצים בשטח (עמ' 25 לפרוטוקול, שורות 9-16).
23 מסופקני, האם די בשני עובדי נקיון לשטח מקרקעין גדול כשטחה של החנות, ובמיוחד
24 שלעיתים אין מדובר אף בשנים!?
25
26 הנתבעת 3 לא מצאה לנכון להביא לעדות מטעמה ולו עובד נקיון אחד, על מנת להוכיח
27 באמצעותו את אופן התבצעות הדברים בפועל. המדובר בעד חיוני, שיכול היה לשפוך
28 אור על הנעשה בשטח. בהעדר עד שכזה, נותרה עדותו של מר קלימי כללית ומעורפלת.
29

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 5584-06 כליפזדא נ' שופר סל דיל בע"מ ואח'

1 המסקנה המתבקשת הינה, כי גם הנתבעת 3 התרשלה במילוי חובת הזהירות, שהיתה
2 מוטלת עליה.

3
4 משנקבע, כי התאונה אכן התרחשה באופן הנטען על ידי התובעת, כאשר זו החליקה
5 על עגבניה, שהיתה מושלכת על רצפת החנות, ומשנקבע כי הנתבעות 1 ו-3 הפרו את
6 חובת הזהירות, שהוטלה עליהן בכל הנוגע לנקיון החנות, הרי שהן אחראיות לנזק,
7 שנגרם לתובעת בעטייה של התאונה, שארעה כתוצאה מהפסולת שהיתה על רצפת
8 החנות.

9
10 אשר לחלוקת האחריות, אני מוצא כי על הנתבעות לשאת באחריות לפיצוי התובעת
11 בחלוקה שווה ביניהם, באופן שעל כל אחת מהנתבעות לשאת ב- 50% מנזקי התובעת
12 כפי שיפורטו להלן. זאת הואיל והוכח בפני, שנקיון החנות נעשה על ידי עובדי
13 הנתבעת 3, תוך ניהול, פיקוח ושליטה מלאה של הנתבעת 1 בעניין זה.

14
15 בנסיבות אלה, ראוי שכל אחת מהנתבעות תישא במחצית הנזק שנגרם.

16
17 מטעמים אלה, נדחית גם הודעת צד ג' ששלחו הנתבעות 1,2 נגד הנתבעות 3,4 וחברת
18 דור 2000(1988)אחזקה וכח אדם בע"מ, ולו רק מן הטעם, שעל הנתבעת 1 לשאת
19 במחצית הנזק לנוכח אחריותה, שבאה לידי ביטוי בפיקוח ובשליטה על אופן ביצוע
20 עבודות הנקיון בחנות, כמפורט לעיל.

21
22 אשם תורם

23 אין מקום, בנסיבות המקרה, להטיל על התובעת אשם תורם. אין לצפות מלקוח
24 ההולך בחנות להסתכל כל הזמן מטה לכיוון הרצפה. דרישה מעין זו הינה למעלה מן
25 הסביר ולמעשה אינה בת ביצוע בחיי היום יום. ודאי שאין לזקוף לחובתה של התובעת
26 את העובדה, כי הלכה עם "כפכפים" לקניות (עמ' 11 לפרוטוקול, שורות 17-18). לא
27 מצאתי, איפוא כל נימוק בעטיו יש להטיל על התובעת רשלנות תורמת לתאונה.

28

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 5584-06 כליפזדא נ' שופר סל דיל בע"מ ואח'

שיעור הנכות

1 התובעת צירפה לתביעתה את חוות דעתו של האורטופד, ד"ר בצלאל פרידמן (להלן -
2 ד"ר פרידמן). ד"ר פרידמן חיווה דעתו, כי לתובעת נותרה נכות צמיתה בשיעור של
3 14.5% וזאת בגין הפרעה פטלופמורלית, הגורמת לכאב וירידה בכושר הפעולה כללי -
4 בעטיה זכאית התובעת ל- 10% נכות וכן, בגין הפרעה בפעילות התקינה של השרירים
5 סביב מפרק הברך, בעטיה זכאית התובעת ל- 5% נכות.

6
7
8 מנגד, הנתבעות הגישו את חוות דעתו של האורטופד, פרופ' יואל אנגל (להלן - פרופ'
9 אנגל). פרופ' אנגל קבע, כי המדובר בשבר פיקה שהתאחה היטב ולא הותיר מגבלות
10 בירך למעט תלונות סובייקטיביות בגין כאב. פרופ' אנגל קבע, כי לתובעת נותרה נכות
11 צמיתה בשיעור של 5%.

12
13 נוכח הפערים בין חוות הדעת, כאמור לעיל, מונה בתיק זה ד"ר קובי לידור כמומחה
14 אורטופדי מטעם בית המשפט (להלן - ד"ר לידור). ד"ר לידור קבע, כי לתובעת נותרה
15 נכות צמיתה בשיעור של 10% וזאת בגין התסמונת הפטלופמורלית שהתפתחה
16 בעקבות השבר, ואשר מסבירה את תלונותיה של התובעת וממצאי הבדיקה הגופנית.

17
18 יצויין, כי בדיון שנערך ביום 3.1.11, הצהירו ב"כ הצדדים לפרוטוקול כי אין להם כל
19 צורך בחקירת מי מן המומחים (עמ' 1 לפרוטוקול, שורה 16). במצב דברים זה יש
20 להעדיף את קביעתו של ד"ר לידור, מומחה בית המשפט, ולפיה נכותה הצמיתה של
21 התובעת הינה בשיעור 10% בלבד.

חישוב הנזק

הפסדי שכר לעבר

22
23 התובעת טוענת כי החל משנת 1992 ועד למועד התאונה עבדה כמטפלת בתינוקות
24 במקומות שונים (סעיף 15 לתצהיר עדותה של התובעת).

25
26
27
28 בעקבות התאונה שהתה התובעת באי כושר מלא במשך 4 חודשים, וזאת החל מיום
29 21.7.05 - מועד התרחשות התאונה - ועד ליום 22.11.05. כך עולה מעיון בתעודות
30 מחלה שצירפה התובעת לתצהיר עדותה.

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 5584-06 כליפזדא נ' שופר סל דיל בע"מ ואח'

1
2 כמו כן, בעקבות ניתוח נוסף, שהתובעת נאלצה לעבור בברך ביום 23.4.06, ובהתאם
3 לתעודות מחלה שצורפו על ידי התובעת, שהתה התובעת באי כושר מוחלט במשך 7.5
4 חודשים נוספים החל מיום 21.2.06 ועד 30.9.06.
5
6 הוכח, איפוא, כי בגין התאונה שהתה התובעת באי כושר מוחלט במשך
7 כ-10.5 חודשים.
8
9 באשר להשתכרות התובעת טרם התאונה, התובעת טוענת, כי עבדה כמטפלת בשכר
10 חודשי של 4,200 ₪ (סעיף 16 לתצהיר עדותה של התובעת). משום מה, התובעת לא
11 צירפה לכתב טענותיה, לתחשיב הנזק מטעמה, לתצהיר עדותה או לכתב סיכום
12 טענותיה ראיות בדבר השתכרותה טרם התאונה אלא רק לאחריה. אלא מאי?
13 הנתבעות 3-4 הגישו במסגרת ראיותיהם את העתק תיקה של התובעת מהמוסד
14 לביטוח לאומי. בטופס תשלום דמי הפגיעה ששולמו לתובעת נכתב, כי התשלום שולם
15 על פי בסיס שכר של 12,600 ₪. הואיל והבסיס הנרשם בטפסי המל"ל הינו רבעוני,
16 משמעות הדבר הינה, כי טרם התאונה, התובעת אכן השתכרה טרם התאונה שכר בסך
17 של 4,200 ₪. סכום זה, כשהוא בתוספת הפרשי הצמדה, עומד היום על סך 5,073 ₪.
18
19 לפיכך, סך הפסדי השתכרות לעבר, כפי שהוכחו בפועל, הינו 53,267 ₪
20 (5,073 X 10.5).
21
22 מסך זה יש לנכות את דמי האבטלה אותם קיבלה התובעת בגין אי עבודתה בשנת
23 2006 בסך 22,665 ₪. סכום זה, כשהוא מוצמד למדד המחירים לצרכן, עומד היום על
24 סך של 26,603 ₪. הסכום הסופי, לאחר הניכוי, עומד על סך 26,664 ₪.
25
26 התובעת טוענת, כי בחודש ינואר 2007 שבה לעבודתה במשרה מלאה כמטפלת, אך
27 סיימה לעבוד בחודש אוגוסט 2008 (סעיף 16 לתצהיר עדותה של התובעת). לטענתה,
28 החל מחודש ספטמבר 2008 ועד לחודש נובמבר 2009, התקשתה במציאת עבודה
29 מחמת מצבה הרפואי (סעיף 17 לתצהיר עדותה של התובעת). לפיכך, התובעת טוענת,

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 06-5584 כליפזדא נ' שופר סל דיל בע"מ ואח'

1 להפסדי שכר נוספים בשיעור מלא, גם בתקופה זו. אין בידי לקבל את טענת התובעת
2 בענין זה. לגבי תקופה זו, התובעת לא הציגה כל אישורי מחלה או אישורי אי כושר
3 מסוג אחר. יתרה מכך, התובעת טוענת בסעיף 19 לתצהיר עדותה, כי בחלק
4 מהתקופות בהן לא עבדה, קיבלה דמי אבטלה, אך היא אינה זוכרת את הסכום
5 המדויק. בנסיבות אלה, יש לדחות את תביעת התובעת לפיצוי עבור התקופה שבין
6 חודש ספטמבר 2008 ועד לחודש נובמבר 2009.

7
8 בסעיף 18 לתצהירה, התובעת טוענת, כי החל מחודש דצמבר 2009 היא עובדת באופן
9 מסודר כמטפלת בשכר חודשי של 4,700 ₪. לפיכך, מאז ועד היום, לא נגרמו לתובעת
10 הפסדי שכר נוספים, ויתכן שהיא אף היטיבה את מצבה.

הוצאות רפואיות ונסיעות לעבר

11
12
13 התובעת צירפה לתצהיר עדותה קבלה אחת על סך 405 ₪ בגין רכישת אביזר רפואי
14 בשם KEE IMMOBILIZER. בנוסף התובעת צירפה קבלה נוספת על סך 60 ₪,
15 ששילמה עבור מכון הרנטגן בבית החולים בו טופלה. מעבר לכך התובעת לא צירפה כל
16 ראיה בדבר הוצאות נוספות שהתחייבו כתוצאה מפגיעתה. לכאורה, הואיל והמדובר
17 בנזק מיוחד הטעון הוכחה, לתובעת מגיע אך החזר בגין הסכומים הנקובים בקבלות
18 שהגישה. יחד עם זאת, אני מקבל את טענת התובעת, כי נגרמו לה הוצאות נוספות
19 בעטייה של הפגיעה. התובעת נפגעה בברך. יש להניח כי התובעת אכן נשאה בהוצאות
20 נסיעה והוצאות רפואיות שונות לשם טיפול ברגלה. בהתחשב בעובדה, שהתובעת
21 טופלה רק במסגרת ציבורית (עמי' 10 לפרוטוקול, שורות 32-33), אני מוצא לנכון
22 לפסוק לתובעת בראש נזק זה, סכום גלובלי בסך של 1,500 ₪.

עזרת צד ג' לעבר

23
24
25 התובעת טוענת, כי נעזרה בתקופות אי הכושר בבני משפחתה - במיוחד בעזרת בתה,
26 אשר סעדה אותה בשלושת חודשי אי הכושר המלאים מיד לאחר התאונה. זאת,
27 לטענת התובעת, הרבה מעבר לעזרה רגילה של בני משפחה. אין ספק בלבי, כי התובעת
28 נזקקה לעזרה מסוימת. במיוחד נוכח מיקום הפגיעה - ברגלה, כמו גם אופייה של
29 הפגיעה, כפי שזו הובהרה בחוות דעתו של ד"ר לידור. יחד עם זאת, בתה של התובעת

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 5584-06 כליפזדא נ' שופר סל דיל בע"מ ואח'

1 לא הגיעה למתן עדות ואף לא מסרה תצהיר בענין זה. בפי התובעת אין כל הסבר מדוע
2 נמנעה מלהביא את בתה לעדות (עמ' 11 לפרוטוקול, שורות 6-3). התובעת אישרה עוד,
3 כי באותה תקופה בתה ממילא גרה בבית ולא עבדה (עמ' 11 לפרוטוקול, שורה 7). גם
4 בידי מר כליפזדא אין כל ראיה, כי בגין העזרה שהושיט לתובעת נפגעה משכורתו
5 (עמ' 15 לפרוטוקול, שורות 25-17). בנסיבות אלה, לא הוכחה בפני עזרה יוצאת דופן
6 מעבר לעזרה רגילה של בני משפחה. אשר על כן אין התובעת זכאית לפיצוי כלשהו
7 בגין ראש נזק זה.

8

9

הפסד שכר לעתיד

10 התובעת העידה בסעיף 18 לתצהיר עדותה, כי החל מחודש דצמבר 2009 שבה לעבודה
11 מלאה ומסודרת כמטפלת בתינוקות, בשכר מלא, בסכום של 4,700 ₪ מדי חודש. על
12 כך חזרה התובעת גם בסעיף 67 לכתב סיכום טענותיה. נראה, איפוא, כי לנכותה
13 הרפואית של התובעת אין כל השפעה על תפקודה בעבודה בפועל. יחד עם זאת, אין
14 להתעלם מטענת התובעת, כי נוכח פגיעתה עליה להיות יותר "בררנית" בבחירת מקום
15 עבודתה. בשל הפגיעה בברך, על התובעת לטפל בתינוק המתאים בגודלו ובמשקלו
16 למגבלותיה. אין גם להוציא מכלל אפשרות כי במועד כלשהו בעתיד, התובעת תאלץ
17 לחדול מעבודתה כמטפלת בתינוקות. מאידך גיסא, בפסיקת הפסדי השכר לעתיד, יש
18 לקחת בחשבון, כי לתובעת קיים עבר רפואי טרם התאונה. כפי שנאמר בענין זה בחוות
19 דעתו של ד"ר לידור, התובעת אובחנה כלוקה בפריצת דיסק בגבה, בגינה עברה
20 דיסקטומיה של חוליות L5/ L4 וכן סבלה מכאבי צוואר בעקבות תאונת דרכים
21 שעברה. לא ניתן, איפוא, להעריך מראש מה תהיה תרומת כל אחת מהפגיעות, לרבות
22 הפגיעה נשוא התביעה דגן לפרישתה מוקדמת מן העבודה, אם בכלל. לפיכך, ובנסיבות
23 אלה, זכאית התובעת לפיצוי גלובאלי בשיעור 20% מהחישוב האקטוארי, ובסך
24 5,646 ₪.

25

26

הוצאות רפואיות ונסיעות לעתיד

27 התובעת לא הוכיחה כי ייגרמו לה הוצאות מיוחדות עתידיות, בין רפואיות ובין
28 אחרות. גם בחוות דעתו של ד"ר לידור, אין כל אינדיקציה לצורך מיוחד. בנסיבות
29 אלה אין התובעת זכאית לפיצוי בגין ראש נזק זה.

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 5584-06 כליפזדא נ' שופר סל דיל בע"מ ואח'

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27

עזרת צד ג' לעתיד

כפי שפורט לעיל, לתובעת עבר רפואי אורטופדי טרם התאונה וללא קשר אליה. התובעת בת 59. ברי כי אם תיזקק התובעת לעזרה בעתיד, תהיה עזרה זו תוצאה הן של הפגיעה נשוא תיק זה, והן תוצאת עברה הרפואי בכללותו, כאמור לעיל. בעניין זה אישרה התובעת בעדותה בפני, כי סבלה בעבר מבעיה במרפק ומכאבי צוואר ועברה שני ניתוחים בגב (עמ' 9 לפרוטוקול, שורות 29-26). גם מומחה בית המשפט התייחס לכך בחוות דעתו (עמ' 2-3 לחוות הדעת). לפיכך, אני מוצא לנכון להעמיד את הפיצוי בראש נזק זה על סכום גלובלי בסך של 30,000 ₪.

כאב וסבל

התובעת אושפזה למשך 6 ימים. בהתחשב בשיעור נכותה הרפואית – 10%, בגילה של התובעת ובמספר ימי האשפוז, יש לפסוק לתובעת בראש נזק זה סך של 36,000 ₪.

ניכוי דמי פגיעה

התובעת קיבלה מהמוסד לביטוח לאומי ביום 15.11.2005 דמי פגיעה בסך 8,809 ₪, כפי שעולה ממסמכי המל"ל, שצורפו על ידי התובעת לתחשיב הנזק מטעמה. סכום זה, כשהוא משוערך להיום, עומד על סך 10,413 ₪.

סוף דבר

התביעה מתקבלת.

סכום הפיצוי המלא המגיע לתובעת עומד על סך של 89,397 ₪. הנתבעות 1-2, ביחד ולחוד, תשלמנה לתובעת מחצית מסכום זה, בסך 44,699 ₪ בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד התשלום המלא בפועל. הנתבעות 3-4, ביחד ולחוד, תשלמנה לתובעת המחצית האחרת של סכום זה בסך 44,699 ₪ בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד התשלום המלא בפועל.

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 5584-06 כליפזדא נ' שופר סל דיל בע"מ ואח'

1 בנוסף ישאו הנתבעות, ביחד ולחוד, בהוצאות התובעת וכן בשכר טרחת עורך דינה
2 בסך 10,500 ₪ בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד התשלום המלא
3 בפועל.

4

5 ההודעה לצד ג' נדחית.

6

7 ניתן היום, י"ז טבת תשע"ג, 30 דצמבר 2012, בהעדר הצדדים.

8

נחום שטרנליכט, שופט

9

10

11